

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIŲ PLĖTROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. XIII-1257 2,
6, 11¹ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 17¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMO PROJEKTO IR SUSIJUSIO LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
PROJEKTO
(TAP NR. 21-618; 21-619) (TAIS NR. 21-21405(2); 21-21406(2))**

2021-06-03 Nr. NV-1228

Vilnius

Projekto rengėjas: Finansų ministerija.

Projekto tikslas: siekiant veiksmingiau įgyvendinti skatinamąsias finansines priemones, naudos gavėjams sumažinti administracinę naštą, pagerinti verslo subjektų prieinamumą prie finansavimo šaltinių, siūloma nustatyti:

- Galimybę teikti dotacijas ir (ar) subsidijas iš fondų fondo arba kartu su skatinamąja finansine priemone;
- Teisę nacionalinėms plėtros įstaigoms (NPĮ) gauti duomenis iš valstybės registrų ir informacinių sistemų;
- Galimybę NPĮ iš Lietuvos banko gauti duomenis apie paskolos gavėjus ir jiems suteiktas paskolas bei pareigą NPĮ teikti Lietuvos bankui duomenis apie tiesiogiai išduodamų paskolų gavėjus ir jiems suteiktas paskolas;
- Teisę NPĮ steigti patrunuojamąją įmonę skatinamajai finansinei priemonei įgyvendinti, jei tai numatyta investavimo strategijoje;
- Galimybę NPĮ turėti sąskaitų Lietuvos banke.

Dabartinė situacija:

- Dėl galimybės teikti dotacijas ir (ar) subsidijas iš fondų fondų.
Šiuo metu įstatyme nėra numatyta, kad iš fondų fondo gali būti teikiama subsidija ir (ar) dotacija, kuria prisidedama prie skatinamųjų finansinių priemonių įgyvendinimo. Taip pat šiuo metu įstatyme nėra numatyta galimybė kartu su skatinamąja finansine priemone teikti dotacijas ir (ar) subsidijas, kurių tikslas – prisidėti prie skatinamųjų finansinių priemonių įgyvendinimo (pavyzdžiui, padengti neatsiperkančias išlaidas). Atlikti skatinamųjų finansinių priemonių poreikio vertinimai rodo, kad, pavyzdžiui, fiziniam ar juridiniam asmeniui paėmus ir panaudojus paskolą verslui sukurti, svarbu sudaryti galimybę tam tikrą nustatytą laiką negrąžintinai kompensuoti ir darbo užmokestį už naujai priimtus darbuotojus.
- Dėl teisės NPĮ gauti duomenis iš valstybės registrų ir informacinių sistemų.
Valstybės institucijos ar įstaigos atsisako teikti jų valdomų ar tvarkomų registrų informaciją NPĮ, nurodydamos, kad tokia NPĮ teisė nenumatyta jokiame įstatyme. Šiuo metu reikiamą informaciją NPĮ prašo pateikti iš naudos gavėjų ir tai jiems sukelia administracinę naštą.
- Dėl galimybės NPĮ iš Lietuvos banko gauti duomenis apie paskolos gavėjus bei pareigą NPĮ teikti Lietuvos bankui duomenis apie tiesiogiai išduodamų paskolų gavėjus ir jiems suteiktas paskolas.
Teisės aktuose neregamentuojama NPĮ duomenų apie verslo subjektus teikimo į Paskolų rizikos duomenų bazę ir gavimo iš jos tvarka. NPĮ reikalinga prieiga prie Paskolų rizikos duomenų bazėje esančios informacijos potencialių skolininkų kreditingumui vertinti.
- Dėl teisės NPĮ steigti patrunuojamąją įmonę.
Įstatyme nustatyta teisė NPĮ steigti patrunuojamąsias įmones, bet nėra numatyta, kad patrunuojamoji įmonė gali būti steigiamą konkrečioms skatinamosioms finansinėms priemonėms įgyvendinti, siekiant valdyti veiklos rizikas.
- Dėl galimybės NPĮ turėti sąskaitų Lietuvos banke. Šiuo metu NPĮ sąskaitas gali atidaryti kredito įstaigose, tačiau kredito įstaigos taiko neigiamas palūkanas už sąskaitose laikomas lėšas.

Projekto esmė: siūloma nustatyti:

- Galimybę teikti dotacijas ir (ar) subsidijas iš fondų fondo arba kartu su skatinamąja finansine priemone. Atlikti skatinamųjų finansinių priemonių poreikio vertinimai rodo, kad, pavyzdžiui, fiziniam ar juridiniam asmeniui paėmus ir panaudojus paskolą verslui sukurti, svarbu sudaryti galimybę tam tikrą nustatytą laiką negrąžintinai kompensuoti ir darbo užmokestį už naujai priimtus darbuotojus.
- Teisę nacionalinėms plėtros įstaigoms (NPI) gauti duomenis iš valstybės registrų ir informacinių sistemų. Numačius galimybę NPI gauti registrų duomenis, būtų sumažinta administracinė našta potencialiems naudos gavėjams, nes iš jų nebūtų reikalaujama pateikti atitinkamų duomenų.
- Galimybę NPI iš Lietuvos banko gauti duomenis apie paskolos gavėjus ir jiems suteiktas paskolas bei pareigą NPI teikti Lietuvos bankui duomenis apie tiesiogiai išduodamų paskolų gavėjus ir jiems suteiktas paskolas. NPI reikalinga prieiga prie Paskolų rizikos duomenų bazėje esančios informacijos potencialių skolininkų kreditingumui vertinti.
- Teisę NPI steigti patronuojamąją įmonę skatinamajai finansinei priemonei įgyvendinti, jei tai numatyta investavimo strategijoje. Rizikos kapitalo fondai Lietuvoje veikia kaip komanditinės ūkinės bendrijos (KŪB). KŪB turi būti bent 2 nariai, iš kurių 1 turi būti tikrasis narys, kuris už KŪB prievolės atsako visu savo turtu. Dėl šios priežasties NPI negali būti tikrąja nare, tik nare komanditore, o tikrąja nare gali būti tik NPI patronuojamoji įmonė.
- Galimybę NPI turėti sąskaitų Lietuvos banke. Šiuo metu NPI sąskaitas gali atidaryti kredito įstaigose, tačiau kredito įstaigos taiko neigiamas palūkanas už sąskaitose laikomas lėšas. Pradėjus taikyti neigiamas palūkanų normas kredito įstaigose nepakankamai atlyginama už riziką jose saugoti ekonomikai skatinti skirtas lėšas.

Derinimas: įvertinta Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos pastaba, kad įstatyme siūloma nustatyti nuostata iš valstybės registrų ir informacinių sistemų rinkti ir toliau tvarkyti asmens duomenis yra pernelyg abstrakti, nurodant, kad prašomos informacijos detalizavimas turėtų būti nustatytas įgyvendinamajame teisės akte – Paskolų rizikos duomenų bazės tvarkymo taisyklėse – ir tai neprieštarauja Reglamento nuostatomis. Detaliai pastaba įvertinta derinimo pažymoje.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė projektui turi pastabų. Projekto rengėjai darbo tvarka informavo, kad atsižvelgs į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas.

Atitikimas Vyriausybės programai: projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada: pažymėtina, kad projekto rengėjai prašo projektą svarstyti artimiausiame Vyriausybės posėdyje, o Seime – skubos tvarka, nes projektas skirtas skatinamųjų finansinių priemonių įgyvendinimui gerinti, efektyvinti, smulkiojo ir vidutinio verslo ir kitų subjektų finansavimo galimybėms didinti. Projekto svarstymas Seimo pavasario sesijoje nenumatytas.

Projektą, patikslintą pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas, siūloma svarstyti Vyriausybės posėdžio **B** dalyje, prieš tai aptarus tarpinstituciniame pasitarime.